

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 3-4 grudnia 2012 r. na kierunku „pedagogika”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych oraz humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Instytucie Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie o profilu praktycznym

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:

prof. dr hab. Amadeusz Krause – ekspert PKA, członek PKA,
członkowie:

prof. dr hab. Barbara Kromolicka – ekspert PKA,
dr hab. Renata Stojęcka-Zuber – ekspert PKA, członek PKA,
Artur Gawryszewski – ekspert PKA, ekspert formalno – prawny,
Agnieszka Marchlewska – ekspert PKA, przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym w Instytucie Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz analizą procesu dyplomowania.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

*1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę**

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie utworzona została na mocy rozporządzenia z dnia 29 września 2009 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1288). Powstała ona na bazie Kolegium Języków Obcych oraz Kolegium Nauczycielskiego. Obecnie w strukturze Uczelni funkcjonują: Instytut Neofilologii, Instytut Nauk Humanistycznych, Studium Wychowania Fizycznego, a także Studium Języków Obcych. Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku „pedagogika” na poziomie studiów pierwszego stopnia Uczelnia uzyskała na mocy decyzji nr MNiSW-DNS-WUP-6052-5612-1/BR/09 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 października 2009 r. Kształcenie na tym kierunku studiów prowadzone jest w następujących specjalnościach: *pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, edukacja elementarna i język angielski, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją oraz pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym.*

Specjalność *pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym* została wprowadzona od roku akademickiego 2010/2011 uchwałą nr 18/2010 Senatu PWSZ w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2010 r., a specjalności *edukacja elementarna i język angielski* oraz *pedagogika opiekuńczo-wychowawcze* od roku akademickiego 2011/2012, uchwałą nr 2/2011 Senatu z dnia 28 lutego 2011 r. Specjalność *pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna* funkcjonuje od początku utworzenia Uczelni.

Władze Uczelni przedstawiły Zespołowi Oceniającemu również Strategię rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie na lata 2013-2020, która została uchwalona Uchwałą nr 28/2012 Senatu z dnia 6 listopada 2012 r. W strategii Uczelni zawarta jest misja PWSZ w Koszalinie - „*Uczelnia wypełnia misję edukacyjną, poznawczą, społeczną, obywatelską i kulturotwórczą, umożliwiając zaspokajanie potrzeb edukacyjnych i podjęcie studiów przez tych, dla których barierę dalszego kształcenia stanowi czynnik ekonomiczny. Zapewnianie najwyższej jakości pracy dydaktycznej, wychowawczej oraz czynne uczestnictwo w tworzeniu europejskiej przestrzeni edukacyjnej, Uczelnia traktuje jako podstawową rolę dziś i w przyszłości*”.

Instytut Nauk Humanistycznych realizuje strategię rozwoju zbieżną ze strategią Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie i nawiązuje do polityki budowy wysokiej jakości kształcenia.

1).Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Uczelnia ma strukturę jednowydziałową, w której funkcjonuje Instytut Pedagogiki. Uczelnia podaje, że jej podstawowym zadaniem jest wypełnienie misji edukacyjnej, poznawczej, społecznej, obywatelskiej i kulturoznawczej w regionie. Misją jest zapewnienie możliwości edukacji osobom, które ze względu na barierę ekonomiczną nie są w stanie podjąć studiów na oferowanych kierunkach płatnych na terenie Koszalina.

Koncepcja kształcenia powołanej uczelni bazuje na wykorzystaniu potencjału byłego Kolegium Nauczycielskiego. Powołując Uczelnię postanowiono kontynuować kierunki kształcenia i skonstruować ofertę edukacyjną wokół filologii językowych oraz pedagogiki. Z początkowej oferty obecnie kontynuowany jest wyłącznie kierunek pedagogika.

Uczelnia sformułowała również założenia strategiczne dla rozwoju do roku 2020. Rozpatruje ją w trzech obszarach , oferty edukacyjnej, polityki kadrowej, współpracy ze środowiskiem. Powiązania koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika można tylko pośrednio odczytać z misji i strategii Uczelni. Podstawowe powiązanie bazuje w mniejszym stopniu na zdiagnozowanym zapotrzebowaniu na absolwentów pedagogiki w regionie Koszalina, w większym stopniu na bezpłatności oferowanych studiów. Przy czym uznać należy argument Uczelni, że oferta jest szansą dla osób, które z różnych względów nie mogą podjąć studiów na publicznych uczelniach istniejących na terenie Koszalina, oraz nie mogą spełnić warunków ekonomicznych Uczelni prywatnych. Samą jednak koncepcja kształcenia warunkowana jest posiadaniem doświadczeń i tradycji kształcenia pedagogów w byłym Kolegium Nauczycielskim. Pośrednio odnajdujemy również powiązanie koncepcji kształcenia w obszarach zakładanej strategii rozwoju. W obszarze dydaktycznym jest to rozwój studiów podyplomowych uwzględniającego potrzeby rynku pracy. Nie ma jednak mowy o doskonaleniu oferty kształcenia na kierunku pedagogika pod kontem zapotrzebowania rynku pracy regionu. Uczelnia przyjmuje jednak bez szczegółowych analiz, że takie zapotrzebowanie jest. W obszarze strategii rozwoju dotyczącym współpracy ze środowiskiem mowa jedynie o intensyfikacji współpracy ze placówkami edukacyjnymi i kulturowymi w Koszalinie.

Wątpliwość budzi formalno prawna sytuacja specjalności Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna. Jest to pierwsza specjalność realizowana na Uczelni, jej prowadzenie nie zostało jednak poprzedzone Uchwałą Senatu Uczelni. Uczelnia tłumaczy się, że

dokumentację o utworzenie kierunku do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa oddano wraz z planowaną specjalnością. Władze Uczelni nie zdawały sobie sprawy, że musiały powołać specjalność Uchwałą Senatu.

- Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.

Na kierunku pedagogika oferta kształcenia według raportu samooceny obejmuje cztery specjalności. Są to: Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (specjalność nauczycielska), Edukacja elementarna i język angielski (specjalność nauczycielska), Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją, Pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym.

W dokumentacji Uczelni istnieją jednak dokumenty potwierdzające powołanie kolejnych trzech specjalności (uchwała Senatu z 2/2011 r. z dnia 28 lutego) Opiekę nad osobą starszą i niepełnosprawną z językiem angielskim- niemieckim- francuskim. Uczelnia prowadzi proces rekrutacji na te specjalności, jednak jak dotychczas nie było dostatecznego zainteresowania tymi specjalnościami i nie dokonano naboru. W związku z tym jednak, że specjalności te są w ofercie Uczelni podlegają one również ocenie zespołu.

Realizowane specjalności odpowiadają tradycyjnym specjalnościom kierunku pedagogiki, głównie specjalności nauczycielskiej. Ze względu na bardzo małą liczbę studentów ofertę kształcenia należy uznać za zróżnicowaną, jednak nie innowacyjną. Uczelnia deklaruje możliwość elastycznego kształtowania swojej oferty w zależności od zainteresowania studiów. W tym celu powołano od roku akademickiego 2012/2013 specjalność „Pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym”. Jednak oferta ta nie spotkała się z zainteresowaniem studentów (brak naboru).

2). Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia, oraz w procesie jej dostosowywania do zmieniających się potrzeb zewnętrznych i uwarunkowań wewnętrznych.

Uczelnia na ocenianym kierunku deklaruje jedynie uczestniczenie wewnętrznych interesariuszy w ustalaniu koncepcji kształcenia, brak jednak dokumentacji tej współpracy. Studenci, członkowie samorządu studenckiego na spotkaniu nie wiedzieli o swoim prawie i możliwości uczestniczenia w kształtowaniu koncepcji kształcenia.

Na spotkaniu z kadrą akademicką potwierdzono udział pracowników w opracowaniu koncepcji kształcenia.

W ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia powołała Konwent Uczelni. W skład jego wchodzi Prezydent Miasta Koszalina, Poseł na Sejm RP, marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Starosta Powiatu Koszalińskiego oraz osoby związane z PWSZ w Koszalinie. Dostępne są dwa protokoły spotkania Konwentu, nie ma w nich jednak mowy o konsultacjach i opiniowaniu koncepcji kształcenia kierunku pedagogika. Poza tym na uczelni nie istnieje żadna dokumentacja świadcząca o opiniowaniu oferty kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych. Należy zatem przyjąć, że opracowaniu koncepcji kształcenia kierunku Pedagogika nie biorą udziału interesariusze zewnętrzni.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia poprawnie sformułowała swoją misję i strategię rozwoju. Podstawowym celem kształcenia na kierunku Pedagogika jest przygotowywanie kadr pedagogicznych dla regionu Koszalina. Uczelnia utożsamia się z celami Kolegium Nauczycielskiego, z którego powstała to jest z doskonaleniem i przygotowaniem kadr pedagogicznych do pracy w placówkach

oświatowych. Istotne miejsce w strategii uczelni zajmuje chęć dania młodzieży z rodzin niezamożnych szans ukończenia edukacji na bezpłatnej szkole wyższej w swoim regionie. Uczelnia jednak nie dokonywała szczegółowych analiz środowiskowych lokalnego runku pracy i zapotrzebowania na specjalistów, których kształci. Oferta kształcenia na kierunku pedagogika pomimo starań Uczelni nie jest zbyt zróżnicowana, a nowe specjalności jakie próbowano uruchomić nie znalazły zainteresowania u potencjalnych studentów.

2) Na ocenianym kierunku koncepcja kształcenia powstała przy ograniczonym udziale interesariuszy wewnętrznych, tylko pracowników. Brak jednak dokumentacji tej współpracy. Studenci nie brali udziału w przygotowaniu programu kształcenia.

Uczelnia do współpracy z interesariuszami zewnętrznymi powołała Konwent Uczelni. W jego skład wchodzi czołowi politycy i samorządowcy Koszalina. Konwent wspiera Uczelnię jednak nie został powołany do opracowania koncepcji kształcenia. W tym obszarze Uczelnia nie posiada dokumentacji o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1). Ocena zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku. Ocena spójności specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia. W przypadku profilu praktycznego ocena obejmuje stopień uwzględnienia wymagań organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia, a w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego – wymagań formułowanych dla obszaru nauki, z którego kierunku się wywodzi.

Efekty kształcenia sformułowane są w sposób identyczny z dokumentem opisującym wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika o profilu ogólnoakademickim. Nieprawidłowo zatem przypisano efekty kształcenia dla kierunku, gdyż uczelnia deklaruje realizację profilu praktycznego. Przypisanie w matrycy przedmiotów efektów ogólnoakademickich powoduje, że Uczelnia na kierunku pedagogika nie realizuje profilu który zadeklarowała.

Brakuje zatem informacji o realizowanych efektach kształcenia praktycznego od bieżącego roku akademickiego. Jedynym źródłem informacji na ten temat mogą być sylwetki absolwentów poszczególnych specjalności (zamieszczone na stronie internetowej Uczelni) oraz wydane ubiegłorocznym absolwentom suplementy (dotyczy to jednak jedynie specjalności Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna – pierwsi absolwenci Uczelni). Z ich analizy wynika, że spełnione były wymagania dotyczące występowania w programie studiów poszczególnych grup treści kształcenia (podstawowych i kierunkowych).

Przedstawione przez Uczelnię dokumenty odnoszą się do stanu prawnego, który zaistniał w trakcie bieżącego roku akademickiego (rozporządzenia z 4 listopada 2011 r. i 17 stycznia 2012 r.) – mogą one być realizowane w roku akademickim 2012/2013. Plany studiów przyjęto Uchwałą nr 16/2012 Senatu PWSZ w Koszalinie z dnia 5 czerwca 2012 r w konstrukcji uwzględniającej wymóg opracowania KRK

Uczelnia w przygotowanym raporcie nie przedstawiła informacji, o wszystkich realizowanych programach studiów, które pozwoliłyby ustalić, w jakim stopniu, wcześniej (rok 2010/2011 oraz 2011/2012) uruchomione specjalności spełniają dotychczas

obowiązujące wymagania (tj. standardy kształcenia dla kierunku pedagogika, standardy kształcenia nauczycieli dla realizowanych specjalności nauczycielskich).

Wgląd w dokumentację programu studiów, przedstawioną w trakcie wizytacji, pozwala stwierdzić, że na kierunku Pedagogika, specjalność Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (specjalizacja nauczycielska) oraz realizowanym od roku 2010/2011 i 2011/2012 oraz na specjalności: Edukacja elementarna i język angielski (specjalizacja nauczycielska) spełniono standardy kształcenia dla kierunku i specjalności (zgodnie z obowiązującym wówczas rozporządzeniem z dnia 7 września 2004 r). Również na specjalności Pedagogika opiekuńcza-wychowawcza z resocjalizacją, rok rozpoczęcia 2011/2012 na podstawie Uchwały Nr 2/2011 Senatu PWSZ z dnia 28.02.2011r. (załącznik nr 2 do Uchwały studia niestacjonarne oraz załącznik Nr 5 do Uchwały -studia stacjonarne) przewiduje się dodatkowo specjalizację nauczycielską. Z formalnego punktu widzenia jest to zgodne z standardami kształcenia nauczycieli. Jednak załączona charakterystyka studiów nie znajduje potwierdzenia w jego planie. I tak: W charakterystyce studiów czytamy, że studia stacjonarne obejmują programem 2025 godzin; liczba ECTS 192 a w ramach przedmiotów specjalnościowych realizują 1185 godzin (108 ECTS). Tymczasem w załączonym planie studiów przewidziano łącznie 1845 godzin w tym 1005 godzin specjalnościowych za 97 ECTS. Ponieważ w Sylwetce Absolwenta nie ma żadnej informacji o dodatkowej specjalizacji nauczycielskiej na tej specjalności, pozwala to sądzić, że po prostu popełniono błąd w opisie (nagłówku) planu studiów. Natomiast Ekspert nie znajduje wytłumaczenia dla ujawnionych różnic w planowanych godzinach na przedmioty specjalnościowe.

Programy studiów nie były opiniowane przez samorząd studentów, Uczelnia nie dysponuje także dokumentami na potwierdzenie wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia.

- Ocena możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów).

Przedstawione przez Uczelnię w Raporcie samooceny koncepcja, cele i efekty kształcenia (ss. 6 – 45) zawierają informacje dotyczące celów kształcenia, przedmiotów, treści kształcenia, metod dydaktycznych, form zajęć oraz zakładanych efektów kształcenia. Źródło efektów stanowi wzorcowy opis efektów kształcenia dla kierunku pedagogika w profilu ogólnoakademickim (stanowiący element właściwego Rozporządzenia MNiSW z dnia 4. Listopada 2011 r). Przypisanie przedmiotów i treści kształcenia do poszczególnych efektów ma charakter arbitralny, nie jest możliwe dokonanie oceny możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów ze względu na sposób, w jaki zostały przygotowane sylabusy poszczególnych przedmiotów oraz opis efektów kształcenia. Brakuje informacji pozwalających dokonać takiej oceny.

Ponownie, jednak należy podkreślić, że dodatkowe utrudnienie stanowi fakt braku opisu efektów kształcenia dla profilu praktycznego. W uczelni przyjęto bowiem (bez zrozumienia istotnej różnicy) efekty kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego. Między innymi wszystkie zajęcia (poza przyjętym wymiarem praktyk) są realizowane w murach uczelni, co jest charakterystyczne dla profilu ogólnoakademickiego.

Analiza spójności przyjętych efektów kształcenia wskazuje na liczne błędy a przede wszystkim na brak związku między zakładanymi efektami kształcenia, odniesieniem efektów do obszaru kształcenia, wreszcie przygotowanych matryc efektów kształcenia. (przykład K_Wo1, na matrycy efektów przedmiot Psychologia ogólna - aż trzy krzyżyki, wskazujący na trzykrotne osiągnięcie zakładanych efektów (po co, wystarczy raz?) wreszcie odrębne zakładane efekty w ich opisie.

Matryca efektów kształcenia, w module przedmiotów kierunkowych wskazuje na przypadkowe przypisanie określonych efektów np. Psychologii ogólnej przypisano efekt kształcenia K_W11-„zna najważniejsze tradycje i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania” Ponadto, kierunkowych efektów W_16,17,18, ograniczenie W_19 nie przypisano do żadnego realizowanego przedmiotu

Analiza przedstawionych dokumentów wskazuje zatem na niezrozumienie metodologii opisywania efektów kształcenia dla wybranego kierunku czy modułu specjalnościowego. Materiał przedstawiony do oceny dowodzi raczej o tzw. twórczości własnej o przypadkowości wykonanej pracy przez Autora tego fragmentu raportu.

Istotną wątpliwość budzi podział realizowanych godzin w strukturze planu studiów, programu kształcenia. W przyjętych programach praca w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem to zaledwie 1/3 zajęć aż 2/3 student realizuje w pracy własnej. Przejęto zasadę, że 1 ECTS wynosi 30 godzin. W ramach studiów stacjonarnych w module przedmiotów podstawowych i kierunkowych zaplanowano łącznie 3480 godzin za 116 ECTS. (w bezpośrednim kontakcie 1165 h, bez udziału nauczyciela – 2315 h). Moduł: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją, łączna liczba godzin wynosi 5400 (1870 h w bezpośrednim kontakcie ze studentami) Moduł: Pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym 5460 h (1810 w bezpośrednim kontakcie ze studentami) Moduł: Opieka nad osobą straszą i niepełnosprawną z językiem do wyboru (niemieckim/angielskim/ francuskim) 5430 h (1855 h w bezpośrednim kontakcie) Moduł: Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (specjalizacja nauczycielska) 5490 h w tym 1815 w bezpośrednim kontakcie nauczyciela. Moduł Edukacja elementarna i j. angielski 6150 h, (2030 h w bezpośrednim kontakcie) W poszczególnych modułach student może uzyskać od 181- 206 ECTS. Zwiększona liczba punktów ECTS może budzić wątpliwość: po pierwsze, ponieważ regulamin Studiów PWSZ pt. 8 wskazuje, że *W celu uzyskania dyplomu studiów pierwszego stopnia student jest zobowiązany uzyskać co najmniej 180 ECTS* (str. 17 Regulaminu). Oznacza to, że Student może zrezygnować z części zajęć dydaktycznych po uzyskaniu wymaganej liczby punktów ECTS, np. tych szczególnie istotnych dla realizowanej specjalności. Nadmienić należy, że plany studiów nie uwzględniają tzw. przedmiotów rygorowych. Po drugie, może pojawić się problem w sytuacji, kiedy student skorzysta z programu ERASMUS i tam pozyska mniejszą liczbę punktów, wymagane 180 czyli zdecydowanie mniej niż przewidziano w planie studiów w PWSZ Koszalin.

Zarządzenie Rektora nr 20/2011 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Studenckich Praktyk, Regulamin Praktyk Zawodowych z dnia 17 czerwca 2011 r. oraz Regulamin studiów PWSZ z dnia 23 kwietnia 2012 r określa warunki organizacji oraz zasady odbywania praktyk w zakresie przygotowania zawodowego zgodnie z wymogami realizowanych specjalności. Zaliczenie praktyki dokonuje koordynator do spraw praktyk na podstawie potwierdzenia o odbyciu praktyki i przedłożenia dziennika praktyki (Student prowadzi „Dziennik Praktyk” uwzględniający hospitacje zajęć oraz samodzielne prowadzenie zajęć) potwierdzonego przez opiekuna wraz z opinią i oceną jej przebiegu. Praktyki na kierunku Pedagogika, realizowane są we właściwym wymiarze godzin i czasie realizacji.

Istotne pytanie o realizację efektów kształcenia poprzez moduły przedmiotowe pojawiają się przy analizie treści poszczególnych sylabusów. Na specjalności Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza z Resocjalizacją, Pedagogika Wczesnoszkolna i przedszkolna wątpliwości budzą sformułowane treści przedmiotów:

- Socjologia ogólna: - Treści przedmiotu: (...) *w skład socjologii ogólnej wchodzi także wieloletni spór o metody badań socjologicznych pomiędzy tzw. ujęciami jakościowymi i ilościowymi. Efemeryczne przebijające się modele interpretacyjne bazujące na wyrafinowanym aparacie matematycznym nadają nowy kształt współczesnej socjologii empirycznej.*

- Terapia rodziny patologicznej – treści zawarte w sylabusie wskazują na problematykę wiedzy o rodzinie a nie treści związanych z istotą terapii.
- Praktyka śródroczna z metodyką pracy opiekuńczo-wychowawczej. Treści merytoryczne przedmiotu wskazują jednak na zakres pedagogiki opiekuńczej pedagogiki społecznej; np. Rodzinne formy opieki nad dzieckiem, form instytucjonalnych i nieinstytucjonalnej, placówki wychowania przedszkolnego, wolontariat, działalność organizacji, towarzystw, fundacji, stowarzyszeń.

Uwagę w sylabusach z poszczególnych lat kształcenia zwraca nieaktualizowana literatura np. z Socjologii wychowania, Psychologii ogólnej, Pedagogiki społecznej.

Treści oraz dobór literatury z w/w przedmiotów nie pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia deklarowanych w tych sylabusach.

- Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany.

Z informacji przekazanej przez władze wizytowanej Uczelni wynika, że, sylabusy realizowanych przedmiotów w których zawarty jest opis efektów kształcenia rozsyłany jest przez Kierownika Zakładu Pedagogiki do wszystkich studentów na konto mailowe, założone dla studentów danego kierunku. Sylabusy zajęć są do wglądu w bibliotece uczelni i dyrekcji instytutu. Niewykorzystana pozostaje możliwość publikowania opisu efektów kształcenia na stronie internetowej Uczelni (Na stronie internetowej Uczelni umieszczone są informacje o sylwetce absolwenta realizowanych specjalności). Studenci zapytani o ten fakt stwierdzili, że podstawowym źródłem informacji o efektach kształcenia są dla nich sylabusy poszczególnych przedmiotów udostępniane przez prowadzących zajęcia.

Przedstawione sylabusy na rok akademicki 2012/2013 zawarte w raporcie oraz przedłożone do wglądu Komisji mają ujednolicony szablon informacyjny, (wszystkie opatrzone datą 1.X 2012 r) nie są podpisane przez prowadzących te zajęcia. Sylabusy są opracowane wyłącznie dla realizowanych już specjalności. Brak natomiast sylabusów, opracowanych efektów kształcenia dla specjalności powołanych decyzją Senatu: Uchwała nr 18/2010 z dnia 19.04.2010r. w sprawie utworzenia na kierunku Pedagogika specjalności Pedagogika Dorosłych z Doradztwem Zawodowym od roku akad. 2010/2011 (brak informacji o formie organizacyjnej) ; Uchwała nr 2/2011 z dnia 28.02.2011 r w sprawie utworzenia nowych specjalności nauczania (dlaczego nie kształcenia?) na kierunku Pedagogika od roku akad. 2011/2012; specjalność Opieka nad osobą starszą i niepełnosprawną z j. niemieckim (załącznik nr 1 Uchwały); z j. angielskim (załącznik nr 2 uchwały); z j. francuskim (załącznik nr 3 uchwały); specjalność Edukacja elementarna i język angielski (załącznik nr 4); specjalność Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza z Resocjalizacją (załącznik nr 5) – studia stacjonarne i niestacjonarne. Wszystkie powołane specjalności zostały zgłoszone do rekrutacji już od roku akademickiego 2012/2013.

Ponadto nieuprawione jest powołanie na kierunku Pedagogika specjalności Opieka nad osobą starszą i niepełnosprawną z j. niemieckim/angielskim/francuskim bowiem opieka nad osobą niepełnosprawną jest przedmiotem zainteresowania kierunku Pedagogika specjalna, którego efektów Jednostka nie realizuje. Pedagogika specjalna jako odrębny kierunek posiada odmienne efekty kształcenia, tym samym specjalność zaproponowana przez Uczelnię nie jest spójna z tymi efektami kształcenia.

2.2). Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Na wizytowanej Uczelni przedstawione opisy efektów kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały co pozwala na poprawne opracowanie ich weryfikacji .

Studenci mają dostęp do deklarowanych efektów kształcenia dla kierunku, do planów studiów oraz sylabusów jednak niewielu z nich przywiązuje do nich wagę. Potrafią więc jedynie intuicyjnie nakreślić sylwetkę absolwenta oraz wskazać nabywane w trakcie studiów efekty kształcenia .

2.3). Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia, w tym:

- objęcia tym systemem wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), oraz wszystkich etapów kształcenia;

Wiedza sprawdzana jest podczas kolokwiów oraz egzaminów, oraz kompetencje społeczne są weryfikowane podczas licznych prezentacji a umiejętności podczas ćwiczeń, np. w formie pracy w grupach, w trakcie której są rozwiązywane problemy z danego obszaru. Studenci potrafią intuicyjnie wskazać efekty kształcenia nabywane w toku kształcenia, zapytani o to stwierdzali, że są one w większości przez nich zrozumiałe, a formy egzaminów i testów są dobrze dobrane i sprawdzają efekty w każdym z obszarów kształcenia.

Weryfikacja efektów kształcenia została określona w modułach przedmiotów wchodzących w skład programu kształcenia. W modułach przyjęto łącznie formę weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przyjęto tradycyjne formy oceny efektów kształcenia w postaci egzaminów ustnych i pisemnych, kolokwiów oraz prac zaliczeniowych. Ze względu na wdrażanie dopiero od roku 2013 Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia system weryfikacji efektów kształcenia nie znalazł odzwierciedlenia w tym systemie.

W każdym semestrze realizowana jest etapowa ocena zgodnie z ustalonym planem studiów. Prowadzący przedstawiają podpisane protokoły zaliczenia przedmiotu, w których zastosowana jest w zasadzie pełną gamę ocen (od oceny niedostatecznej po bardzo dobrą), choć przeważają oceny dobre i bardzo dobre, np. prowadząca przedmiot *Psychologia rozwojowa i osobowości* wystawia jedynie oceny bardzo dobre.

Fakt ten oznacza, brak prawidłowej weryfikacji, stosowania zróżnicowanych ocen dla osiągnięć studenta przez prowadzącego.

W licznych przypadkach w protokołach brak określenia formy przeprowadzonego egzaminu /zaliczenia z oceną (pisemna czy ustna), stąd trudno określić czy zaplanowana w sylabusie forma jest zastosowana.

- możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, prawidłowości ustalonych procedur, metod (dobór do ocenianego kryterium) i ocen, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania;

Senat Uczelni zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 oraz art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o Szkolnictwie Wyższym przyjął Uchwałą nr 16/2012 z dnia 5 czerwca 2012 r. plany studiów m. in. dla kierunku pedagogika, obowiązujące od roku 2012/2013.

Działając na podstawie §31 ust. 11 Statutu Uczelni przyjął Uchwałą nr 22/2012 z dnia 18 września 2012 Senat przyjął również programy kształcenia obowiązujące od roku akademickiego 2012/2013

Ponadto uchwałą nr 7/2012 z dnia 23 kwietnia r. Senat Uczelni określił efekty kształcenia dla kierunku „pedagogika” na poziomie studiów I stopnia.

Podczas programowej oceny jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji oceny/efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, dyplomy wraz z suplementami) która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów), i jest sporządzana zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1188) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów

i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61).

W uczelni przyjęto procedurę dyplomowania (Zarządzeniem Rektora z dnia 14 czerwca 2011 r. w sprawie Regulaminu Dyplomowania w PWSZ). W regulaminie określono: wymogi merytoryczne i formalne stawiane pracom dyplomowym, kryteria oceny pracy dyplomowej, założenia pracy dyplomowej, procedurę powołania komisji egzaminacyjnej, procedurę przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Regulamin studiów §50 pkt. 2 zakłada, że „student winien wykazać się wiedzą z zakresu studiowanej specjalności i specjalizacji oraz problematyki związanej z pracą dyplomową. Zagadnienia na egzamin dyplomowy przygotowuje promotor. W uczelni nie ma opracowanych zagadnień egzaminacyjnych z przedmiotu kierunkowego oraz specjalnościowego, które powinny być upublicznione wśród studentów III roku min. na ½ roku przed egzaminem dyplomowym.

Wybór promotora praktycznie nie jest możliwy, gdyż przy tak małej grupie studentów (do 20 osób w pierwszym roku dyplomowania) seminarium realizuje tylko jeden wyznaczony pracownik. W uczelni nie ma procedury zewnętrznego zatwierdzania tytułu pracy licencjackiej.

- standaryzacji wymagań, zapewnienia przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen;

Źródłem informacji na ten temat mogą być sylabusy poszczególnych przedmiotów, na podstawie analizy wybranych sylabusów stwierdzić można, że standaryzacja wymagań przyjmuje różną postać (różne rodzaje ocen wykorzystywanych przez prowadzących zajęcia), brakuje kryteriów pozwalających ocenić obiektywizm formułowania ocen (w sylabusach w latach poprzedzających wprowadzenie KRK brak szczegółowych kryteriów oceniania).

- w przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: czy weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia prowadzona jest na bieżąco tj. co najmniej z równą częstotliwością jak na studiach prowadzonych w uczelni w sposób tradycyjny i pozwala na ich porównanie z zakładanymi efektami kształcenia, oraz czy zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia dydaktyczne z przedmiotu są prowadzone w siedzibie uczelni.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość

- analiza skali i przyczyn odsiewu

Według informacji udostępnionych przez Uczelnię:

- w roku akademickim od 2009 roku studiach stacjonarnych I stopnia skreślono

10 studentów z 34 przyjętych na II roku

4 studentów z 24 studiujących na III roku w roku 2011/12

Łącznie w roku akademickim 2011/2012 skreślonych zostało 14 studentów z 34 wówczas studiujących.

Z informacji przekazanych przez władze wizytowanej Uczelni wynika, że studenci rezygnują ze studiów sami lub dlatego, że nie otrzymali zaliczenia semestru. Liczba dobrowolnych rezygnacji po pierwszym roku jest przeważająca. Powodem, zdaniem władz uczelni jest nieprzemysłany wybór dokonany przez studiujących. Ponieważ jedynym kryterium przyjęcia na studia jest posiadanie świadectwa maturalnego oraz wniesienie opłaty rekrutacyjnej i wpisowego (uczelnia nie stosuje żadnego kryterium selekcji kandydatów) prawdopodobnie studia w PWSZ podejmują osoby, które nie przywiązują wagi do tego czy są w stanie spełnić stawiane im w trakcie kształcenia wymagania.

Istotnym powodem rezygnacji są problemy materialne studentów.

- Ocena dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia.

Informacje na temat stosowanego na akredytowanym kierunku systemu oceny efektów kształcenia znajdują się w sylabusach poszczególnych przedmiotów, które są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach przez osoby je prowadzące oraz rozsyłane do studentów na pocztę emaliową założoną dla danej specjalności. Według przygotowanego przez Uczelnię Raportu samooceny oraz deklaracji władz Uczelni najczęściej stosowanym sposobem sprawdzania efektów kształcenia są egzaminy ustne i pisemne, prezentacje multimedialne prowadzone na ćwiczeniach, obecność na zajęciach, kolokwia pisemne, pozytywnie zaliczona praca pisemna zaliczeniowa, wykonanie recenzji monografii lub artykułu naukowego.

Z informacji uzyskanych od dyrektora instytutu i rozmów ze studentami wynika, że w przypadku egzaminu pisemnego czas oczekiwania na wyniki wynosi ok. jednego tygodnia. Listę z ocenami otrzymuje starosta roku. Z uwagi na małą liczbę studentów prowadzący deklarują iż prowadzą głównie egzaminy ustne.

2.4). Ocena procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie.

W uczelni Zarządzeniem nr 26 A Rektora PWSZ z dnia 11 czerwca 2012 r. wprowadzono system monitorowania karier absolwentów PWSZ w Koszalinie. Wykonanie Zarządzenia powierzono Prorektorowi ds. Nauczania i Studentów. Metodami monitoringu są badania ankietowe on-line (kwestionariusz ankiety zamieszczony w zakładce „Absolwent” i tradycyjne (kwestionariusz ankiety) wysyłany do domu absolwenta. Monitoring zakłada badanie w dniu ukończenia studiów (egzamin dyplomowy) lub krótko po ukończeniu – bez określenia ostatecznego terminu zbierania danych - oraz badanie po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. W roku akad. 2011/2012 dyplom licencjata na kierunku pedagogika, specjalność edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna uzyskało pierwszych 20 absolwentów. W badaniu ankietowym udział wzięło 9 osób.

Pytania zawarte w ankiecie zakładają uzyskanie informacji dotyczącej obecnej sytuacji zawodowej absolwenta na rynku pracy oraz planów dotyczących jego zatrudnienia. Nie pozwalają one na uzyskanie opinii o jakości kształcenia i a także uzyskanym stopniu przygotowania do pracy zawodowej.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ze względu na bardzo małą liczbę absolwentów kierunku oraz to, że promotorem wszystkich prac była ta sama osoba w załączniku nr 4 oceniono łącznie 8 prac dyplomowych. Wszystkie prace oceniono pozytywnie, jednak w sześciu z nich stwierdzono zawyżenie ocen przez promotora i recenzentów. W dwóch przypadkach było to zawyżenie o co najmniej dwa punkty. W pracach tych ocenianych na oceny bardzo dobre i dobre plus stwierdzono bardzo poważne błędy metodologiczne i merytoryczne. Ani promotor ani recenzent tych błędów nie wychwycił. Ponadto stwierdzono, że wszystkie recenzje pisane są zbyt ogólnikowo i hasłowo. W wielu miejscach nie odnoszą się one pracy i nie prezentują uwag krytycznych. Wszystkie prace recenzuje ta sama osoba. Procedura recenzowania prac i ich jakość powinna zostać na ocenianym kierunku poprawiona.

2.5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Nie było wcześniej akredytacji

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - Częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Określone dla kierunku Pedagogiki przez PWSZ ogólne cele kształcenia są zgodne ze dawnymi standardami kształcenia na kierunku Pedagogika oraz z wdrażanymi Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Jednak Uczelnia przyjmując praktyczny profil kształcenia od roku akademickiego 2012/2013 nie sformułowała efektów kształcenia dla tego profilu. Szczegółowe cele kształcenia zawarto w sylwetkach absolwentów specjalności. Niektóre sylwetki absolwentów specjalności sformułowane zbyt zdawkowo. Ponadto przyjęta nowa specjalność „opieki nad człowiekiem starszym i niepełnosprawnym” zawiera w sobie efekty kształcenia dla kierunku pedagogika specjalna i jako taka nie może być realizowana na wizytowanym kierunku. Efekty kształcenia dla specjalności związanej z opieką nad człowiekiem niepełnosprawnym, to z obszaru pedagogiki specjalnej są niespójne z kierunkowymi efektami dla pedagogiki.

2) Moduły przedmiotów realizowanych na kierunku Pedagogika odnoszą się do wymagań zawartych w standardach kształcenia na kierunku Pedagogika (z 2007r.) dla treści podstawowych, kierunkowych, ale również sformułowanych przez PWSZ specjalności (rok II i III. Zaś dla roku I wymagania KRK dla modułów przedmiotów specjalizacyjnych przyjęto profil praktyczny z zastosowano opis z profilu ogólnie akademickiego. Oznacza to, samo sformułowanie efektów kształcenia dla realizowanego profilu studiów jest nieprawidłowe.

3) Ocena etapowych efektów kształcenia odbywa się zgodnie z ustalonym planem studiów w formie określonej w sylabusie przedmiotu. Brak informacji na temat kryteriów ocen etapowych efektów kształcenia dla poszczególnych stopni. Brak procedury oceny efektów końcowych związanych z procesem dyplomowania. Zasady są rozproszone w szeregu dokumentów. Procedury dyplomowania budzą zastrzeżenia.

4) Uczelnia prowadzi badania ankietowe losu absolwentów. Na 20 absolwentów kierunku pedagogia w badaniu wzięło udział 9 osób.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1). Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów;

Zgodnie z § 10 Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie do kompetencji Senatu Uczelni należy uchwalanie planów studiów i programów kształcenia. W regulaminie przyjęto, że plany studiów poszczególnych kierunków i specjalności są udostępniane studentom na stronie internetowej Uczelni. Analiza strony internetowej nie pozwala na potwierdzenie tego faktu. Poza krótkim opisem specjalności i charakterystyki absolwenta nie ma żadnych informacji o planie i programie studiów.

- ocena czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ocena

czy kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów;

Studia na akredytowanym kierunku trwają 6 semestrów (zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku pedagogika).

W bieżącym roku akademickim są realizowane efekty kształcenia zgodne z KRK oraz efekty kształcenia mające swoje źródło w standardach kształcenia nauczycieli wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 17 stycznia 2012 r.

Analiza planu studiów pozwala na stwierdzenie, że zajęcia, których celem jest zdobycie umiejętności praktycznych (szczególnie na specjalnościach nauczycielskich) odbywają się z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, podczas zajęć w uczelni oraz na planowanych praktykach (hospitacjach i zajęciach indywidualnych)

Czas trwania studiów jest prawidłowy. Problemem jest jednak dobór treści kształcenia i form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku. Uczelnia przyjmując profil praktyczny zobowiązała się zwiększenie nacisku na praktyczność zajęć. Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 5 października w sprawie warunków prowadzenia studiów par.6.punkt 1 powinny odbywać się one „w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiających bezpośrednio wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów”. Poza obligatoryjną praktyką w planie ocenianego kierunku nie wyznaczono takich zajęć.

- ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu przedmiotów i poszczególnych przedmiotów).

Nakład pracy studenta określono dopiero w sylabusach na rok akademicki 2013/2014. Określony nakład pracy studenta przewiduje 30 godzin pracy studenta na przypisany jeden punkt ECTS. System ten nie budzi zastrzeżeń. Zastrzeżenie musi budzić jednak prawidłowość określenia nakładu pracy studenta związany z praktycznym profilem studiów. Ze względu na realizację efektów kształcenia z profilu ogólnie akademickiego w poszczególnych przedmiotach należy przyjąć, że nakład pracy na realizację celów praktycznych jest określony nieprawidłowo.

- Ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami.

W Raporcie samooceny Uczelnia w następujący sposób opisała sposób określania punktacji ECTS: „System ECTS budowany jest według *Zasad określania liczby punktów ECTS przypisanych poszczególnym modułom kształcenia*, przyjętych uchwałą senatu w dniu 23 kwietnia br. Podstawą prawną przyjętego systemu jest: Ustawa z dn. 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*, art. 164a i 165; rozp. MNiSW z dn. 04.09.2011 r. w *sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta*, rozp. MNiSW z dnia 05.10.2011 r. w *sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* oraz rozp. MNiSW z dn. 29.09.2011 r. w *sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej*. Elementem opisu każdego modułu jest analiza obejmująca bilans nakładu pracy studenta, szacowanego z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia zakładanych EK przez „przeciętnego” studenta. Bilans uwzględnia orientacyjną kalkulację średniej liczby godzin poświęconej na zrealizowanie następujących form aktywności: godzin kontaktowych wykładu, godzin kontaktowych ćwiczeń, przygotowania do zajęć/pracy samodzielnej,

czytania wskazanej literatury, opracowywania projektów/esejów/zagadnień oraz przygotowania do kolokwium/egzaminu przy uwzględnieniu założenia, że jeden punkt ECTS odpowiada 30 godzinom pracy studenta. Bilanse zostały opracowane dla analizy planów studiów przyjętych na rok akad. 2012/13 i zostały opracowane przez osoby przygotowujące sylabusy przedmiotów. System ECTS pozwala na weryfikację mierzalności osiągnięć studenta w interwałach semestralnych, przenoszenie osiągnięć studenta w procesie mobilności (przeniesienia, Erasmus) oraz dostarcza metodologicznego narzędzia pozwalającego na interpretację procesu kształcenia w kategoriach efektów kształcenia”.

W bieżącym roku akademickim na studiach pierwszego stopnia o specjalnościach nauczycielskich przewidziano uzyskanie przez studenta w przypadku specjalności Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna 183 w przypadku Edukacji elementarnej i język angielski aż 206 punktów ECTS, w tym: 116 w ramach modułu przedmiotów kierunkowych, 22 w ramach modułu przedmiotów kształcenia podstawowego i ogólnego, 24 w ramach modułu specjalnościowego obligatoryjnego obejmującego studia nauczycielskie. Na studiach o specjalnościach nienauczycielskich przewidziano uzyskanie przez studenta łącznie 181-182 punktów ECTS, w tym: 116 w ramach modułu przedmiotów kierunkowych, także 22 w ramach modułu przedmiotów kształcenia podstawowego i ogólnego. Takie rozwiązanie spełnia obowiązujące standardy kształcenia dla kierunku pedagogika oraz standardy kształcenia nauczycieli. Stosowany w Uczelni system punktów ECTS nie stwarza możliwości indywidualizowania procesu kształcenia – student wybierając określoną specjalność zmuszony jest realizować cały moduł specjalnościowy.

- Ocena sposobu wykorzystania możliwości stworzonych przez ten system w indywidualizowaniu procesu kształcenia, w tym poprzez wymianę międzyuczelnianą, międzynarodową;

Uczelnia nie prowadzi wymiany międzyuczelnianej, międzynarodowej

- ocena prawidłowości: sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów poszczególnych poziomów kwalifikacji;

Analiza planów studiów pozwala na stwierdzenie, że sekwencje przedmiotów w planie studiów ułożone są prawidłowo. Wszystkie specjalności (poza wskazaną już specjalnością związaną z pedagogiką specjalną) uwzględniają aktualnie obowiązujące standardy i efekty kształcenia dla kierunku pedagogika, jak i specjalności przygotowujących do zawodu nauczyciela. Plany studiów nie uwzględniają jednak realizacji profilu praktycznego, to jest zwiększonej ilości zajęć praktycznych i odbywających się zgodnie z wymogami w warunkach zbliżonych do miejsc pracy przyszytych absolwentów.

- ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena systemu kontroli i zaliczania praktyk;

W trakcie wizytacji potwierdzono, że przedstawiony w Raporcie samooceny opis dotyczący realizowanych praktyk zawodowych jest zgodny ze stanem faktycznym. Opis ten został sformułowany następująco: „Praktyki zawodowe traktowane są jako przedmiot obowiązkowy, uwzględniony w programie studiów. W obecnie obowiązujących planach za praktyki przydziela się punkty ECTS. Praktyki realizowane są zgodnie z *Regulaminem praktyk zawodowych* określającym cele, formy i zasady realizacji praktyk, a od roku 2012/13 dla specjalności nauczycielskich - także zgodnie z *Programem praktyk pedagogicznych*, przyjętym na podstawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W dokumencie tym określone zostały: cele, efekty, metody, sposoby oceny,

miejsce odbywania praktyk, godziny i punkty przypisane każdemu z modułów oraz czynności praktykanta, dzięki którym ma on osiągnąć określone kompetencje. Studenci odbywają praktyki zawodowe w zależności od studiowanej specjalności: na studiach nienauczycielskich w wymiarze 8 tygodni (4 tygodnie w sem. III i IV oraz 4 tygodnie w sem V i VI), zaś na nauczycielskich – 180 godzin.

System zaliczenia i kontroli praktyk nie budzi zastrzeżeń.

- ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowość organizacji kształcenia w ZOD, jeżeli taki ośrodek funkcjonuje w ramach jednostki. Ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy) do założonych efektów kształcenia.

Na akredytowanym kierunku zajęcia realizowane są jedynie na studiach stacjonarnych. Zajęcia najczęściej rozpoczynają się o godzinie 8 rano. W poszczególnych dniach planowane jest maksymalnie 10 godzin zajęć (środa - dla studentów I roku) z reguły jednak studencki mają planowane 6 godzin w ciągu dnia. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami planowanymi w blokach dwugodzinnych występują 15-minutowe przerwy. Rozkład dnia zakłada z reguły zajęcia z jednym prowadzącym np. piątek II rok spec. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją następujące przedmioty prowadził jeden wykładowca; 11.30-13.00 Pedagogika społeczna wykład/ćwiczenia; 13.15 -14.45 Pedagogika resocjalizacyjna – wykład; 15-16.30 Pedagogika resocjalizacyjna – ćwiczenia; 16.45-18.15 Przedmiot do wyboru (Aktywność twórcza). Takie planowanie zajęć z jednym prowadzącym może wywoływać zmęczenie u studentów co może być jedną z przyczyn problemów z utrzymaniem odpowiedniej jakości a więc osiągania zakładanych efektów kształcenia.

- ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych czy studentów niepełnosprawnych.

W trakcie wizytacji ustalono, że Uczelnia stwarza możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentom wybitnie uzdolnionym poprzez możliwość studiowania w ramach ITS. Nie stwierdzono jednak, żeby jakiś student akredytowanego kierunku korzystał z takiej możliwości.

Trzem osobom przyznano IOS, z powodu trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej oraz jednoczesnego kontynuowania studiów II stopnia w Politechnice koszalińskiej.

3.2) Ocena czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Przedstawione w Raporcie samooceny „Cele i efekty kształcenia” przygotowano w formie opisu dla 20 przedmiotów modułu podstawowego prowadzonego kierunku. W przedstawionym wykazie Modułu I jest przedmiot Socjologia ogólna, która w planie zajęć widnieje jako „Wprowadzenie do socjologii” a w tabeli „Celów i efektów kształcenia” w ogóle brak jego opisu. Z kolei opis „Pedagogiki społecznej” w ogóle nie różni się po stronie celu kształcenia a zakładanych efektów.

Analiza matrycy efektów kształcenia wydaje się być bezzasadna z uwagi na fakt, iż Uczelnia zastosowała efekty charakterystyczne dla profilu ogólnoakademickiego realizując profil praktyczny. Ponadto przedstawia matryce efektów kształcenia także w odniesieniu do tych modułów specjalnościowych, dla których nie ma opracowanych sylabusów np. Pedagogika dorosłych z doradztwem zawodowym czy moduły: Opieka nad osobą straszącą i niepełnosprawną z j. angielskim/niemieckim/francuskim. Jednocześnie należy wskazać, że

specjalność związana z obszarem pedagogiki specjalnej ze względu na niespójność efektów dla kierunku pedagogika nie powinna być realizowana.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - Częściowo

1) Przekazane przez Uczelnię informacje z uwagi na rozbieżność profilu kształcenia uniemożliwiły ocenę możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Jednostka nie uwzględniła praktycznego profilu studiów, a co za tym idzie specyficznych treści związanych z profilem praktycznym oraz uwzględnieniem tych treści w nakładzie pracy studentów, formie zajęć, sylwetek absolwenta, formie sylabusu, itd.. W ocenie eksperckiej wynika to z niezrozumienia istoty i celu kształcenia na studiach o profilu praktycznym.

Uczelnia umożliwia indywidualizację toku studiów.

2) Fragmentaryzacja, błędy w przygotowanym materiale treści programowych oraz arbitralne przypisanie przedmiotów do poszczególnych efektów kształcenia oznacza, że studenci nie osiągają wszystkich założonych efektów kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Ocena czy struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Struktura kwalifikacji kadry wchodzącej w skład minimum kadrowego nie jest zróżnicowana. W jej skład wchodzi trzech doktorów habilitowanych - z czego jeden został przypisany do dyscypliny pedagogika, natomiast dwóch do obszaru nauk społecznych, do dyscypliny praca socjalna, pięciu doktorów z zakresu dyscypliny pedagogika oraz dwóch magistrów z zakresu dyscypliny pedagogika. Struktura wykształcenia oraz dorobku zawodowego pozwala stwierdzić, że osoby te są w stanie realizować cele i efekty kształcenia dla kierunku pedagogika, studia pierwszego stopnia profil praktyczny. Ponadto jedna osoba z minimum kadrowego posiada kwalifikacje psychologiczne (doktorat z psychologii) i może realizować efekty z tego zakresu wiedzy.

Problemem jednak zbyt mała liczba osób z poza minimum kadrowego, uzupełniająca grupę minimum kadrowego. W składzie minimum kadrowego brak jednak osób, które realizowałyby efekty obszarowe pozapedagogiczne, które wchodzi w skład przyjętych wzorcowych efektów kształcenia (filozofia i socjologia). Efekty z tych przedmiotów realizują pedagodzy, którzy nie mają kwalifikacji do prowadzenia zajęć w tym zakresie. Ponadto realizację tych efektów nie umożliwia struktura kwalifikacji kadry z poza minimum kadrowego.

Sumując, należy stwierdzić, że część celów i efektów kształcenia związanych z dyscyplinami pokrewnymi, których treści znajdują się w programie kierunku pedagogika studia pierwszego stopnia przy tej strukturze kwalifikacji kadry nie mogą zostać zrealizowane.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy .

2). Ocena spełnienia przez nauczycieli akademickich wymienionych w minimum kadrowym warunków określonych w przepisach prawa (w tym posiadanie odpowiednich kwalifikacji naukowych i dorobku w danym obszarze wiedzy lub doświadczenia zawodowego, pensum dydaktyczne, wymiar czasu pracy, a w przypadku studiów **na poziomie magisterskim/drugiego stopnia**-podstawowe miejsce pracy, nie przekroczenie limitu minimum kadrowych, złożenie oświadczenia dotyczącego zaliczenia do minimum kadrowego).

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „pedagogika”, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*

Ponadto zostały spełnione wymagania określone w § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia (*do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru*), § 13 ust. 3 (*nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra*).

W składzie minimum kadrowego w miejsce nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora przedstawiono dwie osoby z tytułem zawodowym magistra co jest zgodne z art. 9 ust. 3. Ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym - *Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w ust. 2, może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, dwie osoby posiadające tytuł zawodowy magistra i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelniami w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów.*

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Należy jednak zaznaczyć, że z formalnego punktu widzenia wcześniej minimum kadrowe nie było spełnione. Jeden z doktorów od 1.10.2012 do 30.06.2012 pracował na 0,25 etatu. Na pełny etat zostali zatrudniony od 30.10.2012. Kolejny doktor w roku 2011/2012 pracował na 0,5 etatu, a na pełny etat został zatrudniony dopiero od początku roku akademickiego 2012/2013. W tych latach miał miejsc pełny cykl kształcenia studiów pierwszego stopnia.

Ocena dorobku naukowego, a w szczególności, co ma znacznie dla przyjętego praktycznego profilu studiów, doświadczenia zawodowego osób z minimum kadrowego, pozwala stwierdzić, że warunki do prowadzenia studiów pierwszego stopnia kierunku pedagogika zostały formalnie spełnione.

Ocena czy w minimum kadrowym są reprezentanci każdego obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz czy obejmuje ono reprezentantów dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

W minimum kadrowym znaleźli się przedstawiciele nauk społecznych w zakresie dyscypliny pedagogika oraz praca socjalna. Częstkowe efekty kształcenia z obszaru biomedycznych podstaw rozwoju, wychowania fizycznego oraz nauczania języków są realizowane przez specjalistów z tych dziedzin zatrudnionych w ramach umowy o dzieło.

Należy zwrócić jednak uwagę, że z trzech samodzielnych pracowników naukowych, dwóch zostało zaliczonych do dyscypliny praca socjalna, która jest odrębnym kierunkiem studiów. Zaliczenie zatem kwalifikacji tych osób przez MNiSW na podstawie dyplomu uzyskanego w Ruzombergu do dyscypliny pedagogika budzi zatem wątpliwości prawne i merytoryczne. Nie zmienia to jednak faktu, że wobec nowych zliberalizowanych wymogów osoby te mogą zostać wliczone do minimum kadrowego w ramach obszaru nauk społecznych.

Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Wymagania dotyczące minimum kadrowego na ocenianym kierunku zostały spełnione.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Uczelnia funkcjonuje dopiero trzy lata i trudno ocenić jej stabilność kadrowa, szczególnie wtedy kiedy znajduje się ciągle na granicy wymaganego minimum. Jednak w tym krótkim okresie należy stwierdzić, że skład minimum kadrowego jest stały.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) wynosi 1:12

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: ocena przygotowania nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych w tej formie.

Zajęcia dydaktyczne w większości przypadków są obsadzone prawidłowo, to jest są prowadzone przez właściwych przedstawicieli dyscyplin naukowych oraz z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Problemem jest jednak mikroskopijny charakter Uczelni i nie

dysponowanie większymi zasobami kadrowymi. Powoduje to, że część osób z minimum kadrowego prowadzi tak dużo zajęć, że trudno by we wszystkich mogłyby się specjalizować. Część z wykładowców prowadzi pięć / sześć mocno różniących się przedmiotów np. socjologię wychowania, pojęcia i systemy pedagogiczne, metody badań społecznych, edukacja emocjonalna, seminarium dyplomowe czy Historia Wychowania, problemy czasu wolnego, teoretyczne podstawy wychowania, wprowadzenie do pedagogiki opiekuńczej, metodyka pracy opiekuńczej. Ta różnorodność zajęć znalazła odzwierciedlenie w słabej ocenie hospitacji u tych prowadzących.

Osoby prowadzące dużą ilość przedmiotów mają kwalifikacje pedagogiczne ale nie mają potwierzonego dorobku naukowego w tych wszystkich obszarach. Jednocześnie pomimo tego, że mają doświadczenie zawodowe pedagogiczne wymagane dla profilu praktycznego (np. nauczycielskie) nie oznacza to, że mogą z powodzeniem prowadzić taką dużą zróżnicowaną ilość zajęć teoretycznych - wykładów.

Ponadto w kilku przypadkach obsadę zajęć dydaktycznych uznano za zdecydowanie za niewłaściwą. Są to:

- prowadzenie zajęć z pedagogiki specjalnej przez doktor pedagogiki
- prowadzenie zajęć z nauczania dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych przez mgr pedagogiki.
- prowadzenie zajęć z psychologii rozwojowej przez doktor pedagogiki
- prowadzenie przez dr hab. z zakresu pracy socjalnej zajęć z socjologii
- prowadzenie zajęć z filozofii i etyki przez pedagoga

- Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

W trakcie akredytacji hospitowano cztery zajęcia dydaktyczne. Zajęcia miały zróżnicowany poziom. Jedne z zajęć oceniono zdecydowanie negatywnie. Treści tych zajęć nie miesiły się w sylabusie przedmiotu, jaki do nich przygotowano. W tych oraz innych zajęciach prowadzenie praktycznie spoczywało na referujących studentach. Wykładowca praktycznie nie uczestniczył w odczytywaniu przez studentów przygotowanych treści. Zainteresowanie studentów tą formą zajęć było nikłe. Jako nikłe oceniono również przydatność tych zajęć dla studentów.

Inne dwa zajęcia oceniono jako poprawne. Podkreślono kompetencje prowadzącego oraz zaangażowanie studentów w zajęcia. W obu tych zajęciach wykorzystano technikę multimedialną.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

Uczelnia na ocenianym kierunku koncentruje się na utrzymaniu minimum kadrowego. Na kierunku zajęcia w zdecydowanej mierze prowadzą pracownicy z minimum kadrowego (z dwoma wyjątkami), jedynie zajęcia z wychowania fizycznego, metodyk muzyki i języków obcych prowadzą osoby spoza minimum. W kadrze znajdują się przedstawiciele pedagogiki, pracy socjalnej i psychologii. W przypadku pracowników samodzielnych trudno mówić o celowym doborze kadr lub o polityce kadrowej dostosowanej do potrzeb kierunku pedagogika. Z trzech doktorów habilitowanych, dwóch posiada wykształcenie (habilitacje) z zakresu pracy socjalnej, jedna z pedagogiki. Z formalnego punktu widzenia jest to zgodne z Ustawą. Praca socjalna leży bowiem podobnie jak pedagogika w obszarze nauk społecznych.

Z grupy doktorów i magistrów wchodzących w skład minimum kadrowego wszyscy posiadają wykształcenie z dyscypliny pedagogika. Większość z nich posiada również przygotowanie praktyczne, co dla praktycznego profilu studiów jest niezbędne. W tym

przypadku należy ocenić, że wobec tej grupy osób polityka kadrowa jest spójna z założeniami rozwoju ocenianego kierunku.

- procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji kadry dydaktycznej ocenianego kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;

Kryteria doboru kadry uczelnia wiąże bezpośrednio z spełnieniem przez kandydatów wymogów formalnych minimum kadrowego dla kierunku pedagogika. Uczelnia w opiniach władz „walczy o przetrwanie” (cytat ze spotkania z władzami) i jej możliwości finansowe doboru i weryfikacji kadr według innych kryteriów są ograniczone. Procedura doboru kadry dydaktycznej jest prawidłowa. Zasady przyjmowania kadry są opisane w Statucie Uczelni. Rektor w celu zatrudnienia powołuje zarządzeniem komisje konkursową, której pracę reguluje par. 64 ust.9-12 Statutu PWSZ. Wyniki postępowania konkursowego są jawne i widnieją na stronie internetowej Uczelni. Procedura nie budzi zastrzeżeń.

- systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności.

Na ocenianym kierunku pracownicy nie korzystali ze urlopów naukowych, stypendiów i staży. Nie prowadzi się również wymiany z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Ze względu na trudną sytuację ekonomiczną uczelni pracownicy nie otrzymują też wsparcia finansowego do działalności naukowej. Na spotkaniu z pracownikami potwierdzono ten stan rzeczy.

Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia.

Na spotkaniu z kadra zjawilo się 9 osób, w tym jeden pracownik samodzielny. Dla większości pracowników zatrudnienie na tej Uczelni stanowi drugie miejsce pracy (szczegóły w załączniku nr 5). Pracownicy deklarują, że na ocenianym kierunku realizują dydaktykę, natomiast naukowo rozwijają się w miejscu swojego pierwszego zatrudnienia. Pracownicy podkreślają miłą atmosferę pracy na Uczelni i jej mikroskopijny charakter. Wyrażają dużą troskę o przetrwanie Uczelni. Podkreślają brak wsparcia finansowego ale uważają, że w takiej sytuacji uczelni jest to zrozumiałe. Nie zgłoszono żadnych uwag krytycznych do funkcjonowania uczelni i procesu kształcenia. Podkreślano misję uczelni, upatrującą głównie w bezpłatnej możliwości studiowania młodzieży „społecznie słabszej”.

4). W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Jest to pierwsza ocena dla kierunku Pedagogika.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Struktura kwalifikacji kadry pozwala w większości na realizację celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Jednak część efektów kształcenia istotnych dla kierunku pedagogika związana z dyscyplinami pokrewnymi z obszaru nauk społecznych (socjologia, psychologia, filozofia) nie może być przy tej strukturze kadry realizowana.

2) Uczelnia spełnia wymogi minimum kadrowego. Obsada dla większości zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Zwraca uwagę jednak tendencja prowadzenie wielu

różnorodnych zajęć przez jedną osobę. Obsada pięciu przedmiotów budzi poważne wątpliwości.

3) Polityka kadrowa jest skoncentrowana na zapewnieniu minimum kadrowego dla kierunku pedagogika. Procedura doboru kadry nie budzi zastrzeżeń. Ze względu na trudną sytuację finansową Uczelni brak istotnych mechanizmów rozwoju kadry.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

- ocena stopnia dostosowania bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku (sale wykładowe, pracownie i laboratoria specjalistyczne oraz ich wyposażenie, dostęp do komputerów, Internetu, specjalistycznego oprogramowania, specjalistycznych baz danych, niezbędnego księgozbioru, w tym udostępnionego przez inne biblioteki, także wirtualnie). W przypadku stwierdzenia braków w tym zakresie należy wskazać w jaki sposób braki te mają wpływ na jakość kształcenia oraz jakie efekty kształcenia nie zostaną osiągnięty.

Budynki PWSZ w Koszalinie zlokalizowane przy ulicy Leśnej 1i stanowią własność Uczelni nabytą aktem notarialnym, z którego wynika, iż Uczelnia stała się posiadaczem nieruchomości na skutek darowizny dokonanej z zasobów Województwa Zachodniopomorskiego (repertorium A nr 3853/2011). Rzeczoną nieruchomości stanowi działka o powierzchni 1,9306 ha- ogrodzona, oświetlona, monitorowana- na której znajduje się budynek dydaktyczny z salą gimnastyczną oraz dwa budynki połączone łącznikiem, w których jest akademik.

W budynku dydaktycznym - trzykondygnacyjnym – o łącznej powierzchni 2 623,05 m² , znajdują się następujące pomieszczenia:

- 13 sal dydaktycznych, wyposażonych w tablice, ekrany, telewizory i DVD
- 2 sale dydaktyczne wyposażone w tablice, ekran, telewizor, DVD, stacjonarny rzutnik multimedialny,
- 1 sala wyposażona w tablicę, telewizor, DVD, ekran, stacjonarny rzutnik multimedialny oraz lustra;
- 2 sale wyposażone w tablicę, telewizor, DVD, stacjonarny rzutnik multimedialny oraz pianino (do zajęć z emisji głosu oraz edukacji muzycznej).

Sale, w których odbywają się zajęcia na kierunku pedagogika wyposażone są w niezbędne pomoce dydaktyczne, w tym tablice magnetyczne, tablicę magnetyczną w 5 linii, dzwonki chromatyczne, zestawy perkusyjne, klocki Dienes, liczmany, zestaw do pedagogiki zabawy KLANZA (chusta animacyjna, tunel, karty), karty matematyczne oraz pudełka do tabliczki mnożenia, dodawania, odejmowania S. Grabowskiego, przyrządy matematyczne (ekierki, kątomierz, linijki, cyrkiel), zestawy podręczników do klas I – III,

W związku z tym, że Uczelnia prowadzi także kształcenie na kierunku pielęgniarstwo, w budynku znajdują się także 3 pracownie umiejętności pielęgniarstkich, 2 pracownie do zajęć z rehabilitacji.

W budynku dydaktycznym znajduje się także siłownia oraz, sala judo.

Ważne znaczenie dla realizacji procesu kształcenia ma biblioteka z czytelnią. Zlokalizowana jest na parterze budynku zajmując powierzchnię 271,15m². W bibliotece znajduje się około 32 tys. książek oraz niewielkie zbiory zgromadzone na kasetach video, płytach CD i DVD. Zbiór literatury przeznaczony dla studentów pedagogiki liczy około 3,5 pozycji, w tym ponad 2 tys. to pozycje „stare” przejęte z biblioteki Zespołu Kolegium Nauczycieli w Koszalinie. Uczelnia na rok 2013 zaplanowała prenumeratę **tylko 3 czasopism pedagogicznych**: *Nowa szkoła, Życie szkoły, Wychowanie w przedszkolu*.

W zbiorach biblioteki znajduje się literatura wskazana w sylabusach obowiązujących w roku akademickim 2012/2013—, co potwierdza właściwe funkcjonowanie procedury zakupu literatury (—zapotrzebowanie na literaturę zgłaszane przez nauczycieli akademickich kierownikowi specjalności – kierownik specjalności kierownikowi biblioteki).

Biblioteka z czytelnią czynne są od poniedziałku do piątku, w godzinach 7,45 – 16,00, z tym że w piątki do 17,00.

Czytelnia dysponuje 25 stanowiskami komputerowymi wyposażonymi w specjalistyczne oprogramowanie informatyczne. Biblioteka PWSZ w Koszalinie posiada oprogramowanie do katalogowania zbiorów firmy MOL-PATRON oraz dostęp do tego katalogu dla studentów za pośrednictwem modułu OPAC WWW poprzez przeglądarkę www. Ponadto w czytelni jest – poza stanowiskami komputerowymi – 25 miejsc do nauki.

W budynku Uczelni oprócz pomieszczeń dydaktycznych i bibliotecznych znajduje się 13 pomieszczeń administracyjnych (Rektorat, Kanclerz, Prorektor ds. Nauczania i Studentów, dyrektorzy instytutów, kierownicy zakładów, kierownik Referatu Gospodarczego, Referat ds. Nauczania, Kwestura, Referat ds. Organizacji i Kadr), 2 pomieszczenia magazynowe, 2 pomieszczenia socjalne dla pracowników obsługi, sala gimnastyczna z zapleczem dla wykładowców, 2 szatnie z natryskami, 13 szatni dla studentów.

W budynku dydaktycznym poza podjazdem nie ma innych udogodnień umożliwiających poruszanie się osób niepełnosprawnych. Brak windy, schodowłazów, toalet, itp.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie dysponuje Domem Studenta (blok A i B połączone łącznikiem) o łącznej powierzchni 1 857,05 m², w którym znajdują się 72 pokoje mieszkalne z dostępem do Internetu. W bloku A i B dodatkowo zainstalowano łącze radiowe Wi-Fi, które obejmuje wszystkie piętra. Każde skrzydło posiada niezależne łącze ADSL 10MB i 4 MB, 9 pokoiów o podwyższonym standardzie przeznaczonych dla wykładowców Uczelni. Na każdym piętrze znajduje się kuchnia wraz z całym wyposażeniem i miejscem do przygotowywania oraz spożywania posiłków, sala do indywidualnej nauki wraz ze sprzętem multimedialnym, sala telewizyjna oraz sala rekreacyjno – sportowa z urządzeniami do ćwiczeń. W dużym holu usytuowane są stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Komputery mają zainstalowany pakiet MS Office 2007, który zapewnia mieszkańcom możliwość tworzenia dokumentacji, prezentacji, odbioru poczty e-mail, W Domu studenta w obydwu blokach dodatkowo zainstalowano łącze radiowe Wi-Fi, które obejmuje wszystkie piętra. Każde skrzydło posiada niezależne łącze ADSL 10MB i 4 MB.

Dom studenta zapewnia mieszkańcom możliwość korzystania z pralnio - suszarni (pomieszczenie wyposażone w pralki automatyczne, przystosowane do suszenia i prasowania) Jest w nim także stołówka zapewniająca możliwość całodziennego wyżywienia, a także 2 pomieszczenia administracyjne, pomieszczenie socjalne dla pracowników, 3 pomieszczenia gospodarczo – magazynowe, warsztat wraz z zapleczem dla konserwatora oraz siedziba Samorządu Studentów PWSZ w Koszalinie.

- ocena poprawności doboru instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia;

Do zajęć praktycznych prowadzonych na kierunku pedagogika należą tylko praktyki zawodowe (profil praktyczny wprowadzony został w roku akademickim 2012/2013 i w I semestrze I roku nie są przewidziane zajęcia praktyczne, dla wyższych lat studiów realizujących kształcenie zgodnie ze standardami nie przewidziane są zajęcia praktyczne inne niż praktyki zawodowe). Dobór instytucji, w których są realizowane praktyki zawodowe jest prawidłowy.

Uczelnia, dla studentów kierunku pedagogika – specjalności: edukacja elementarna i język angielski, oraz pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna wyznaczyła –podpisując stosowne porozumienia - następujące placówki praktyk: Przedszkole nr 22 w Koszalinie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie, Szkoła Podstawowa nr 10 w Koszalinie, Przedszkole Integracyjne w Koszalinie. Placówki te – w kontekście zadań określonych w programie praktyk – są wyznaczone poprawnie i pozwalają na osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia.

Dla studentów specjalności pedagogika opiekuńczo – wychowawcza i resocjalizacyjna Uczelnia zaplanowała realizację praktyk w następujących placówkach: SP Nr 7 w Koszalinie (pedagog i świetlica szkolna); TPD Oddział Okręgowy w Koszalinie (świetlica TPD), Środowiskowe Ogniska Wychowawcze TPD, Środowiskowy Dom Samopomocowy w Koszalinie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, PCPR, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Zakład Karny. Należy zaznaczyć, że nie ze wszystkimi w/w placówkami a wskazanymi w dokumencie - „ **Program Praktyk Pedagogicznych w PWSZ w Koszalinie, Instytut Nauk Humanistycznych, Kierunek : Pedagogika, Specjalność : Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza z resocjalizacją ,rok akademicki 2012/2013**” - Uczelnia ma podpisane porozumienia. Brak porozumień z Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, PCPR, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym, Zakładem Karnym. Z wyjaśnień pełnomocnika ds. praktyk wynika, że przyczyną braku porozumień jest fakt, że praktyki w tych placówkach będą realizowane w semestrze IV, w związku z tym rozmowy dotyczące podjęcia współpracy dopiero zostały podjęte.

Reasumując należy stwierdzić, że wybrane placówki są właściwe dla kierunku pedagogika ze specjalnościami: edukacja elementarna i język angielski, pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza z resocjalizacją. Praktyka realizowana w tych placówkach pozwala na osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia.

- ocena spójności planowanego rozwoju ocenianego kierunku z rozwojem infrastruktury, w której prowadzone jest kształcenie na tym kierunku. Ocena polityki finansowej uczelni i jednostki w tym zakresie (planowane nakłady na utrzymanie i doskonalenia infrastruktury);

Uczelnia planuje uruchomienie kolejnych specjalności na kierunku pedagogika, w tym w najbliższym czasie – edukację dla bezpieczeństwa. Realizacja planów rozwojowych nie musi wiązać się z planami rozwoju infrastruktury, a to dlatego, że Uczelnia na dzień dzisiejszy dysponuje bardzo dobrą bazą , która z powodu małej liczby studentów – tylko studia stacjonarne – nie jest w pełni wykorzystana.

- ocena przystosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych

Uczelnia nie jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jedynym elementem architektury przeznaczonym dla niepełnosprawnych jest podjazd umożliwiający wejście do budynku. Przemieszczanie się na poszczególne kondygnacje (w tym parter, na który z poziomu wejścia prowadzi kilka schodków) jest już niemożliwe.

**Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego : w pełni,
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

Uczelnia dysponuje infrastrukturą, która stwarza dobre warunki do realizacji procesu kształcenia. Dysponuje odpowiednią ilością sal dydaktycznych, dobrze zaopatrzoną biblioteką, właściwie przystosowaną do potrzeb studentów czytelnią, a także większą, niż potrzeby studentów bazą socjalną, którą stanowią dwa domy studentów. Uczelnia zapewnia także placówki praktyk, które umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia. W bardzo niewielkim stopniu natomiast (tylko podjazd) jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego³ odstąpiono od oceny

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji- uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia.

Ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu kształcenia).

Zasady rekrutacji zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora nr 06/11/12 z dnia 15 maja 2012 roku. W postępowaniu rekrutacyjnym na studia pierwszego stopnia mogą wziąć udział kandydaci, którzy posiadają świadectwo dojrzałości. Przyjęcie na pierwszy rok studiów następuje na podstawie wyników egzaminu maturalnego z przedmiotów objętych kwalifikacją na kierunek studiów. O zakwalifikowaniu kandydata na pierwszy rok studiów decyduje lokata na liście rankingowej w granicach ustalonej liczby miejsc na dany kierunek. Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnych kandydatów. Na studia dostają się wszyscy chętni, którzy złożyli odpowiednie dokumenty.

Nie są prowadzone badania na temat oceny nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przypisanie wartości liczbowych odbywa się na podstawie deklaracji wykładowców, którzy samodzielnie ocenia pracę własną studenta.

2). Ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane.

Wymagania dla każdego z przedmiotów są przedstawiane przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym deklarowali, że posiadają pełną wiedzę na temat zasad zaliczenia, zakresu egzaminów i sposobu oceniania.

Studenci wiedzą o możliwości skorzystania z egzaminu poprawkowego i egzaminu komisyjnego. Znają zasady postępowania określone w Regulaminie Studiów

Aktywność na zajęciach jest dodatkowo punktowana przez wykładowców, co pozwala na podniesienie oceny na koniec semestru. Skuteczność tego mechanizmu jest wysoka w szczególności wobec przedmiotów, po których egzamin końcowy jest uznawany za trudny i wymagający dużo pracy własnej studenta.

3). Ocena możliwości mobilności studentów stworzonych poprzez strukturę i organizację programu ocenianego kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, i ułatwiania studentom wykorzystania możliwości stwarzanych przez ten system zarówno w kraju jak i za granicą. Ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (wymiana studentów, udział studentów w badaniach realizowanych w ramach tej współpracy).

Uczelnia nie ma podpisanych umów z innymi ośrodkami akademickimi. Planuje wystąpić o kartę Erasmusa na lata 2014-2020. Studenci starszych roczników obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym, zwrócili uwagę na fakt, że Uczelnia naucza tylko języka angielskiego. Studenci pierwszego roku tłumaczą, że od tego roku poszerzyła ofertę edukacyjną o język niemiecki. Twierdzą, że znajomość tego języka zwiększyła by możliwość ich udziału w wymianie z Uczelniami niemieckojęzycznymi.

4). Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomagania studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość.

Informacje bieżące oraz informacje o stypendiach, plan studiów, program zajęć, regulaminy są ogólnodostępne na tablicach ogłoszeń oraz stronie internetowej Uczelni. Nauczyciele akademicy odbywają dyżury w czasie i miejscu dogodnym dla studenta.

Wykładowcy umożliwiają studentom dodatkowe konsultacje w indywidualnie ustalonych terminach oraz możliwość kontaktu za pomocą poczty elektronicznej. Spełniają w ten sposób oczekiwania studentów odnośnie kontaktu z prowadzącym poza zajęciami.

Godziny otwarcia biblioteki są zróżnicowane i umożliwiają korzystanie ze zbiorów każdemu zainteresowanemu. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym pozytywnie ocenili zarówno wyposażenie biblioteki jak i profesjonalizm osób w niej pracujących.

- Ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia;

- Ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności. Ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przejrzysty, sprawny i niepowodujący zbędnych opóźnień w wypłatach świadczeń.

Kryteria stypendium rektora dla najlepszych studentów są opisane w przejrzysty i szczegółowy sposób, zrozumiały dla studentów.

Uczelnia nie posiada systemu nagród i wyróżnień, przyznawanych ze środków własnych uczelni, dla studentów osiągających najlepsze wyniki w nauce lub wyróżniających się wybitnymi osiągnięciami w działalności sportowej lub organizacyjnej na rzecz środowiska studenckiego.

Uczelnia posiada dwa domy studenta. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem wizytującym bardzo pozytywnie ocenili przede wszystkim bliskość do uczelni, standard oraz cenę. Dodatkowo jednym z domów studenckich znajduje się stołówka, z której studenci również są bardzo zadowoleni.

Przedłożony podczas wizytacji wzorzec umowy uczelnia – student w sprawie odpłatności za studia jest sformułowany w sposób przejrzysty oraz nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez UOKiK za niedozwolone

- Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów.

Uczelnia wspiera rozwój studentów jedynie poprzez organizację kursów przygotowawczych dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, specjalistyczne kursy instruktora sportu oraz specjalistyczne kursy trenera II klasy. Dodatkowo Uczelnia organizuje Konferencję Naukową z cyklu „Dobra rada, nie zawada” .

- Opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej.

Ocena poziomu zadowolenie z systemu opieki naukowej dydaktycznej i materialnej oraz sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów.

Studenci wyrazili zadowolenie z wyboru kierunku studiów i Uczelni, na której studiują. Wśród mocnych stron wizytowanego kierunku studenci wymienili, podczas spotkania z

zespołem oceniającym, małą liczebność grup, która sprzyja efektywnej nauce oraz dobry kontakt z prowadzącymi. Dostępnych jest wiele dróg kontaktu (poczta elektroniczna, dyżury). Studenci podczas spotkania nie formułowali żadnych zastrzeżeń i negatywnych opinii dotyczących procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Część studentów zwraca uwagę na fakt mało efektywnego informowania m.in. o odwołanych w ostatniej chwili zajęciach.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym bardzo pozytywnie ocenili warunki lokalowe Uczelni. Zajęcia odbywają się w odpowiednio wyposażonych salach przy użyciu sprzętu multimedialnego.

Program studiów również nie wzbudza żadnych zastrzeżeń wśród studentów. Wykładane przedmioty są związane z planami zawodowymi studentów, pogłębiają ich wiedzę i umiejętności. Także organizacja zajęć jest pozytywnie oceniana przez studentów.

Skargi studentów są sporadyczne i rozwiązywane są w indywidualnym trybie.

5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio.

-

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów.
- 2) Zasady oceniania studentów są określane przez nauczycieli akademickich każdorazowo na potrzeby przedmiotu. Są zrozumiałe i przejrzyste.
- 3) Uczelnia nie umożliwia studentom udziału w programach wymiany zagranicznej.
- 4) Opieka naukowa i dydaktyczna spełnia oczekiwania studentów. Pomoc materialna przyznawana jest poprawnie

Kryterium 8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

8.1). Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiąganych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji;

Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie uchwałą nr 5/2012 przyjął Wewnętrzny System Doskonalenia Jakości Kształcenia w PWSZ . Do realizacji jednak został przyjęty nie system doskonalenia , tylko system zapewniania jakości kształcenia. Z powyższego wynika, że – teoretycznie - inny dokument został przyjęty przez senat a inny dokument został wprowadzony w życie. Z jego zapisów wynika , że „zasadniczym celem

Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koszalinie jest:

1. ciągłe doskonalenie kształcenia oferowanego studentom Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie;
2. motywowanie pracowników i studentów do doskonalenia jakości nauczania i uczenia się;
3. tworzenie jednoznacznych procedur oceny poziomu i warunków kształcenia oraz programów studiów;
4. szerokie informowanie o jakości kształcenia i ofercie dydaktycznej;
5. wyposażenie absolwentów w kwalifikacje ułatwiające włączenie się do rynku pracy;
6. podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej PWSZ;
7. wspomaganie polityki kadrowej.”

Z przyjętego dokumentu wynika, że „działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koszalinie obejmują: zasady kształcenia; proces kształcenia i jego organizację oraz obsługę (ocenia się program kształcenia, plany studiów, efekty kształcenia, procedury egzaminacyjne, wymagania stawiane pracom dyplomowym), mobilność studentów, dokumenty prawne regulujące sprawy kształcenia i sprawy socjalne; jakość obsługi administracyjnej; jakość i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych; dostępność informacji na temat kształcenia; badanie kariery zawodowej absolwentów; system oceny nauczycieli akademickich.

Opracowanie procedur służących badaniu i zapewnianiu jakości kształcenia przypisane zostało Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia, który został powołany zarządzeniem nr 10a/2012 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie z dnia 6 marca 2012r. W skład tego zespołu wchodzi: prorektor ds. nauczania i studentów, dyrektor Instytutu Nauk Humanistycznych, dyrektor Instytutu Neofilologii oraz dwóch doktorów.

W dokumentacji Uczelni brak jest formalnych śladów dotyczących działalności tego Zespołu. Istnieją natomiast dowody pozwalające na stwierdzenie, zastosowania wskazanych w WSZJK narzędzi dotyczących jakości kształcenia. Należą do nich:

I. ankiety studenckie – Uczelnia przeprowadza ocenę nauczycieli akademickich za pomocą *Ankiety studenckiej oceny nauczyciela akademickiego*. Studenci oceniają nauczycieli w trzech zakresach: organizacja zajęć, sposób prowadzenia zajęć, postawa prowadzącego. Mają również możliwość przekazania dodatkowych uwag dotyczących ocenianego nauczyciela. Ankiety zostały opracowane w zestawienie zbiorcze. Zestawienia te, w dniu 1.10.2012r. zostały przekazane nauczycielom akademickim. Innych procedur nie zastosowano - przekazanie opracowań zakończyło proces studenckiej oceny nauczyciela. Wyniki ankiet nie były przedmiotem analizy Rady Instytutu czy Senatu, nie posłużyły również do jakichkolwiek rozmów z nauczycielami (brak dokumentacji w tej sprawie).

II. hospitacje zajęć- prowadzone są zgodnie z obowiązującym *Arkuszem hospitacji diagnozującej* stanowiącym załącznik nr 3 do WSZJK. W roku akademickim 2009/2010 hospitacje zajęć nie były prowadzone. W roku akademickim 2011/2012 przeprowadzono dwie hospitacje-. Wypełnione arkusze nie pozwalają na ocenę zajęć hospitowanych. Ich treść nie odnosi się ani do tematu realizowanych zajęć, ani do przyjętego konspektu, ani do użytych metod, ani też do przyjętych celów. Merytoryczna ocena jednej z dwóch dokonanych hospitacji brzmi: (cyt, w całości): „*Obserwowano zajęcia prowadzone przez mgr (..) pod kątem zgodności tematyki z rozkładem materiału. Pani (,,) prowadziła zajęcia*

zgodnie z harmonogramem. Zauważyłam aktywność studentów, ich zainteresowanie prowadzonymi zajęciami.” Na bieżący rok akademicki nie zostały zaplanowane jeszcze żadne hospitacje. Z powyższego wynika, że to narzędzie dotyczące jakości kształcenia jest wykorzystywane w stopniu minimalnym -uniemożliwiającym zdobycie wiedzy na temat jakości prowadzonych zajęć. Realizowana praktyka nie jest zgodna z zapisem WSZJK, który brzmi: „okresowe hospitacje zajęć, które dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich.”

III. Karta zgłoszenia tematu pracy dyplomowej (ocena zgodności tematu z kierunkiem studiów), w której oprócz tematu ustala się zakresy wykonywania prac w ramach przedmiotu „Seminarium dyplomowe” – w roku akademickim 2011/2012 nie stosowano jeszcze kart zgłaszania tematów, a to dlatego, że WSZJK został wprowadzony w życie z początkiem roku ak. 2012/2013.

IV. Opinie absolwentów o programie nauczania , kadrze dydaktycznej, organizacji i warunkach procesu kształcenia oraz osiągniętych efektach edukacji - *opracowano System monitorowania karier absolwentów PWSZ w Koszalinie* . Z przyjętego systemu wynika, że metodami monitoringu będą badania ankietowe (1) on-line lub tradycyjne w dniu ukończenia studiów (egzamin dyplomowy) lub , krótko po ich ukończeniu oraz badania on- line (2) po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. Z dokumentacji Uczelni wynika, że ankiety (1) zostały skierowane do 45 tegorocznych absolwentów. Wypełniło je 14 absolwentów. Ich wyniki zostały opracowane w dokumencie *Podsumowanie ankiet (ankiet nr 1) absolwentów państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie w roku akademickim 2011/2012 (stan na dzień 30 listopada 2012r.)* podpisany przez prorektora PWSZ. Pytania skierowane do absolwentów dotyczyły : bliższych i dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. **Przygotowana i przeprowadzona ankietą w żaden sposób nie służy realizacji wyznaczonego celu, jakim było zebranie opinii o programie nauczania , kadrze dydaktycznej, organizacji i warunkach procesu kształcenia oraz osiągniętych efektach edukacji.**

V. Opinie praktykantów dotyczące oczekiwań pracodawców odnośnie kwalifikacji , umiejętności i wiedzy absolwentów danego kierunku - Uczelnia przygotowała *Ankieta studenta o praktyce* . Została ona skierowana do studentów w październiku 2012r. czyli bezpośrednio po ukończeniu przez nich 4- tygodniowej praktyki zawodowej. Studenci przekazywali swoje opinie w następujących kwestiach: przygotowania do zawodu, nabycia praktycznych umiejętności, przygotowania i kompetencji opiekuna z ramienia zakładu, bazy jaką dysponował organizator praktyk. Ankiety zostały wypełnione przez 28 studentów i opracowane przez dyrektora Instytutu Nauk Humanistycznych w formie dokumentu nazwanego *Podsumowanie ankiety dla studentów o praktyce zawodowej*. **Opracowana ankietą w żaden sposób nie służy badaniu oczekiwań pracodawców odnośnie kwalifikacji , umiejętności i wiedzy absolwentów kierunku. Wyniki ankiet pozwalają na poznanie opinii studentów na temat ich samooceny dotyczącej przygotowania do zawodu, jak również ich opinii na temat kompetencji opiekuna praktyk z ramienia zakładu i bazy jaką dysponuje organizator praktyk.**

- ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, w tym dostosowywania do zmieniających się potrzeb interesariuszy zewnętrznych oraz potrzeb i możliwości interesariuszy wewnętrznych.

Wprowadzenie WSZJK w bieżącym roku akademickim , tj, dwa miesiące przed prowadzoną wizytacją, nie pozwala na ocenę jego efektywności.

Należy jednak stwierdzić, że mimo braku WSZJK, pewne procedury dotyczące zapewniania jakości były stosowane. Należy do nich realizowana procedura dyplomowania, która została

opracowana w *Regulaminie dyplomowania w PWSZ w Koszalinie* stanowiącym załącznik do Zarządzenia Rektora z dnia 14 czerwca 2011r. . W regulaminie dokładnie określone zostały wymogi merytoryczne i formalne stawiane pracom dyplomowym, kryteria oceny pracy, procedura jej składania. Określono także wszystkie warunki dotyczące egzaminu dyplomowego , w tym powoływanie i skład komisji egzaminacyjnej, charakter egzaminu dyplomowego, jego zakres oraz zasady ustalania ostatecznego wyniku studiów. W formie załącznika określono wzór recenzji pracy dyplomowej oraz wzory załączników do pracy . Powyższe wskazuje, że procedura dyplomowania jest przygotowana właściwie, jednak ocena prac dyplomowych wskazuje, że procedura ta nie funkcjonuje poprawnie.

- Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia, ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia;

Przyjęte w WSZJK procedury pozwalające na badanie zgodności programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia są poprawne. Ocena ich przydatności w kontekście tylko zapisów teoretycznych nie jest możliwa. System jakości został wprowadzony w życie z dniem 1 października 2012r, tak więc o efektywności jego funkcjonowania będzie można mówić nie wcześniej niż 1 października 2013.

- ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian.

Jedynym praktykowanym sposobem upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia jest przekazywanie nauczycielom akademickim wyników oceny ich pracy dokonywanej przez studentów. Uczelnia do tej pory nie podjęła działań mających na celu monitorowanie uzyskanych efektów kształcenia. Powodem tego stanu rzeczy jest fakt, iż WSZJK został wprowadzony dopiero od 1 października 2012r.

Sposoby upowszechniania efektów kształcenia determinowane są małą liczbą studentów, która powoduje, że większość egzaminów i zaliczeń ma charakter ustny. Tak więc studenci dowiadują się bezpośrednio od prowadzącego o uzyskanym wyniku. W przypadkach egzaminów pisemnych, wyniki przekazywane są także przez wykładowcę studentom. Nie jest praktykowane zamieszczanie ich na stronie internetowej, czy umieszczanie w formie papierowej na tablicach ogłoszeń.

Należy zwrócić uwagę, iż nie wszyscy nauczyciele akademicy w sposób prawidłowy weryfikują wiedzę studentów. Np. z przedmiotu *Psychologia rozwojowa i osobowości* wszyscy studenci – tj. 49 osób otrzymało ocenę bardzo dobrą z zaliczenia . Taka sama liczba osób (czyli wszyscy) otrzymała ocenę bardzo dobrą z egzaminu z tego przedmiotu.

8.2). Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości.

Uczelnia nie podjęła współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości.

Interesariuszami wewnętrznymi – jak twierdzi dyrektor Instytutu- są nauczyciele akademicy tworzący minimum kadrowe. Uczelnia, mimo iż w planach studiów określiła profil kształcenia – praktyczny, przyjęła wzorcowe efekty kształcenia dla pedagogiki, studia I stopnia, profil ogólnoakademicki. Ta błędna decyzja spowodowała, iż Uczelnia nie

powoływała zespół do spraw opracowania efektów kształcenia. Tym samym nie były one konsultowane ze studentami. Studenci jako interesariusze wewnętrzni, nie zostali także włączeni w działania dotyczące tworzenia nowych planów studiów odpowiadających wymogom KRK.

Efekty kształcenia zostały przyjęte uchwałą senatu nr 7/2012 z dnia 23 kwietnia 2012r.

- Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kolegialnych uczelni/jednostki oraz przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie zwiększania świadomego wpływu studentów na jakość kształcenia, optymalizację osiąganych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że skład Senatu nie odpowiada wymogom określonym w art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym.

Studenci nie są włączani w struktury decyzyjne w obszarze zapewniania jakości kształcenia, nie są członkami Zespołu ds. jakości kształcenia. Wynika to z jednej strony braku zainteresowania studentów taką działalnością, z drugiej z niewprowadzenia przedstawicieli studentów do WSZJK.

Uczelnia przeprowadza wśród studentów ankietyzację dotyczącą oceny nauczycieli akademickich. Za pomocą kwestionariuszy ankietowych studenci mogą ocenić przygotowanie prowadzącego do zajęć, sposób przekazywania wiedzy oraz nastawienie do studentów. Studenci obecni na zebraniu z zespołem oceniającym uznali wzór kwestionariusza ankietowego za wystarczający.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	Kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+/-	+	Odstąpiono od oceny		+/-
Umiejętności	+/-	+/-	+	Odstąpiono od oceny		+
kompetencje społeczne	+/-	+/-	+	Odstąpiono od oceny		+/-

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego : częściowo,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Uczelnia opracowała Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który został przyjęty uchwałą senatu z dnia 5 marca 2012r. Procedury określone w tym systemie nie zostały jednak uruchomione z dniem wprowadzenia WSZJK. Uczelnia podejmowała różne

drobne działania, które w zamiarze miały służyć podnoszeniu jakości kształcenia (–np. w ciągu trzech lat istnienia przeprowadziła dwie hospitacje–, które sprowadzone zostały do obserwacji zajęć nie mającej na celu ich oceny; przygotowała i przeprowadziła ankietyzację studentów, którzy odbyli praktykę zawodową po II roku, ale ankietę była skonstruowana tak, że zamiast badać opinie studentów na temat oczekiwań pracodawców, badała opinie studentów o pracodawcach; przeprowadziła ankietę wśród absolwentów, która zamiast informacji na temat ich opinii o programie kształcenia, kadrze, organizacji i warunkach kształcenia, dostarczyła informacji o ich bliższych i dalszych planach edukacyjnych i zawodowych) w konsekwencji nie miały na ten proces żadnego przełożenia. Właściwie natomiast opracowała i wcieliła w życie regulamin dyplomowania, jednak go niepoprawnie stosowała.

Uczelnia nie przedstawiła żadnych informacji na temat systemu oceny nauczycieli akademickich. Nie monitoruje również ich działań w zakresie weryfikacji efektów kształcenia, czego skutkiem są przykłady niewłaściwego oceniania studentów.

8.2) Uczelnia nie podjęła współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie doskonalenia procesu kształcenia. Nie podjęła także współpracy w tym zakresie ze studentami (interesariuszami wewnętrznymi), którzy nie brali udziału w przygotowywaniu nowej koncepcji kształcenia (KRK).

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku			X		
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji				X	
program studiów				X	
zasoby kadrowe			X		
infrastruktura dydaktyczna		X			
prowadzenie badań naukowych					
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			

wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
---------------------------------------	--	--	--	---	--

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierając zalecenia).

Na wizytowanym kierunku realizacja zakładanych efektów kształcenia budzi poważne wątpliwości co znalazło wyraz w ocenie poszczególnych kryteriach raportu. Do obszarów będących silną stroną Uczelni należy:

- dobra baza dydaktyczna i infrastruktura uczelni wraz z biblioteką i akademikami dla studentów
- zapewnienie minimum kadrowego dla ocenianego kierunku
- zapewnienie pomocy i wsparcia studentom w procesie kształcenia
- oddana kadra i zaangażowanie pracowników w „walce Uczelni o przetrwanie” w okresie niżu demograficznego

Niestety w Uczelni na ocenianym kierunku stwierdzono liczne nieprawidłowości wymagające natychmiastowej naprawy. Są to:

- brak współpracy z interesariuszami w procesie kształtowania oferty kształcenia;
- brak opracowania i realizacji deklarowanego profilu praktycznego studiów i jego odzwierciedlenia w formie realizacji zajęć i sylabusach przedmiotów;
- nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych;
- liczne uchybienia w wdrażaniu Krajowych Ram Kwalifikacji, w szczególności na nowych specjalnościach, na których Uczelnia zamierza podjąć rekrutację;
- błędy w opracowaniu punktacji ECTS i treści niektórych sylabusów;
- istotne braki w funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W związku z powyższym zaleca się uczelni:

- Przygotowanie dokumentacji studiów dla profilu praktycznego studiów z uwzględnieniem specyficznych dla tego profilu efektów kształcenia i odzwierciedleniem ich w modułach przedmiotowych, celach i treściach kształcenia;
- Poprawę jakości i obsady zajęć;
- Wdrożenie WSZJK i jego procedur.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		x			
program studiów		x			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		x			